

REFERAT Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget d. 22-04-2024

Mødedato Mandag d. 22. april 2024 kl. 16:30

Mødested Herning Kongrescenter

Indholdsfortegnelse

Rammeudmelding budget 2025 og overslagsår 2026-2028.....	3
--	---

Punkt 127: Rammeudmelding budget 2025 og overslagsår 2026-2028

00.30.10-S00-3-23

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR
X

Øvrige sagsbehandlere: - Charlotte Ranch

Resume

Rammeudmelding for budget 2025-2028 jævnfør budgetproceduren.

Sagsfremstilling

I henhold til budgetproceduren for budget 2025-2028 udmelder Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget driftsrammerne for fagudvalgenes budgetforslag i forlængelse af budgetkonferencen i april.

Driftsrammer:

På det skattefinansierede område består driftsrammerne for 2025-2027 af overslagsår 1, 2 og 3 fra det vedtagne budget 2024.

2028 sættes som udgangspunkt lig med 2027. Hertil kommer tekniske korrektioner og +/- besluttede tillægsbevillinger fra budgetvedtagelse for 2024 og frem til og Byrådsmødet den 16. april 2024. Det indebærer blandt andet, at direkte overførsler fra 2023 ind i 2025-2028, som blev godkendt på Byrådsmødet 16. april 2024, er indregnet i rammerne.

Tabel 1: Samlede driftsrammer 2025-2028

1.000 kr., 2024-pl	2025	2026	2027	2028
Skattefinansieret drift, korrigeret budget	6.250.707	6.267.210	6.334.978	6.332.837
Tekniske korrektioner:				
1. Sundhedsreform	-642	-642	-642	-642
2. Herning+				1.217
3. Pulje til afledt drift		-305	-305	-305
4. Afledt drift plejecentre		749		
5. Ændring af sidste overslagsår for SO 17, Forsørgelse og beskæftigelse (skønnede refusionsmæssige ændringer)				20.000
Demografi:				
6. Demografiændringer	-9.877	-13.286	-16.415	-9.920
Forslag til rammeudmelding 2025-2028	6.240.188	6.253.726	6.317.616	6.343.187

Forklaring af de tekniske korrektioner:

1. Der korrigeres for sag vedrørende Sundhedsklyngerne, som blev tildelt et engangstilskud for året 2023 på bloktilskudsaktstykket. Beløbet var lagt permanent ind i budgettet.
2. Der korrigeres for ophør af lejekontrakt vedr. onkologibygningen. Lejekontrakten udløber i 2028 og lejeindtægten nulstilles derfor.
3. I puljen til afledt drift, der blev budgetlagt i forbindelse med budget 2024, indgik der afledt drift til et projekt, hvortil der allerede er afsat afledt drift i driftsbudgetterne. Puljen korrigeres derfor.
4. Afledt drift til plejecentre korrigeres i forhold til tidligere indregnede udgifter i 2026.
5. Jævnfør tidligere praksis budgetteres der med yderligere 20 mio. kr. i sidste overslagsår vedrørende indfasning af refusionsreform og stigende tilbagetrækningsalder.
6. Se nedenfor.

Tabel 2: Driftsrammer 2025-2028 fordelt på fagudvalg

1.000 kr., 2024-pl	Budget 2025	Heraf direkte overførsler fra 2023	Budget 2026	Heraf direkte overførsler fra 2023	Budget 2027	Heraf direkte overførsler fra 2023	Budget 2028
Økonomi- og Erhvervsudvalget	622.158	2.742	607.249	116	605.926	793	603.785
Teknik- og Miljøudvalget	209.723		208.952		213.032		214.249
Byplanudvalget	553		553		553		553
Børne- og Familieudvalget	1.762.213	28.061	1.734.229		1.733.448		1.731.485
Social- og Sundhedsudvalget	1.632.549		1.653.980		1.692.034		1.700.492
Beskæftigelsesudvalget	1.785.871	250	1.820.148	250	1.844.008		1.864.008
Kultur- og Fritidsudvalget	227.121		228.615		228.615		228.615
Forslag til driftsrammer inkl. overførsler	6.240.188	31.053	6.253.726	366	6.317.616	793	6.343.187

Der er følgende opmærksomhedspunkter i forbindelse med rammeudmeldingen:

Serviceområde 17 Forsørgelse og Beskæftigelse:

Budgetforslaget for Serviceområde 17 Forsørgelse og Beskæftigelse består af tre delområder: servicedriftsudgifter, aftaleområdet og det budgetgaranterede område.

Rammeudmeldingen for servicedriftsudgifterne på serviceområdet følger det samme princip, som de øvrige områder omfattet af budgetsanktion.

Budgetrammerne for henholdsvis aftaleområdet og det budgetgaranterede område - som bliver oplyst i rammeudmeldingen i april i forhold til Serviceområde 17 forsørgelse og Beskæftigelse - er lig med overslagsårene fra det senest vedtagne budget. Der budgetteres dog med yderligere 20 mio. kr. i det sidste overslagsår til indfasning af refusionsreformen og den stigende tilbagetrækningsalder.

Det endelige udgiftsbehov for budget 2025-2028 på henholdsvis aftaleområdet og det budgetgaranterede område udarbejdes ud fra konjunkturskøn i forbindelse med økonomiaftalens indgåelse, som forventes at ske i juni 2024.

Serviceområde 18, Sundhed og Ældre - rammen vedr. ældreboliger:

Udgifter og indtægter på området er styret af bestemmelserne i Ældreboligloven, og området betragtes derfor styringsmæssigt som værende udenfor rammestyring.

Driften af Herning Kommunes ældreboliger er udliciteret til et boligselskab. I henhold til lovgivningen leverer boligselskabet i løbet af foråret beregninger på udgifter og indtægter for 2025. De beregnede budgettal er angivet i 2025-prisniveau.

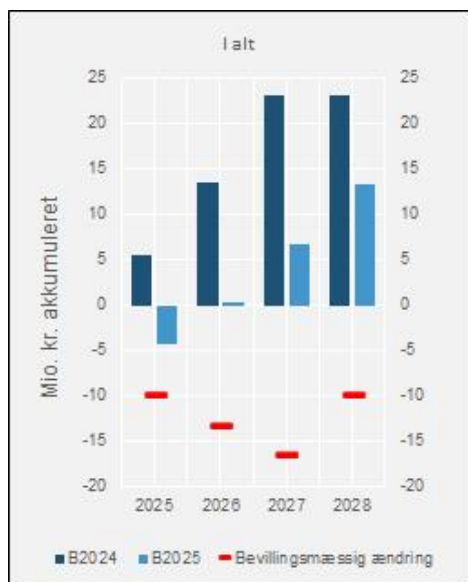
Jævnfør praksis - besluttet i forbindelse med rammeudmelding for budget 2021 - tilpasses budgetrammen til de faktisk forventede udgifter og indtægter i 2025-prisniveau og undtages samtidig i den senere prisfremskrivning. Dette sker for at undgå ubalancer i budgettet i forbindelse med prisfremskrivningen.

Herning Kommune har ikke modtaget budgetterne for 2025 endnu, hvorfor rammeændringen vil blive foretaget som en teknisk korrektion senere i budgetprocessen.

Demografiregulering:

I forbindelse med rammeudmeldingen foretages der demografiregulering af dagtilbuds-, skole- og ældreområderne.

Figur 1: Demografiberegning ifm. B2024 henholdsvis B2025 samt bevillingsmæssig ændring ifm. B2025

Samlet set er der tale om stigende demografiudgifter over tid. Men på grund af større dødelighed end forventet blandt ældre i 2023, færre fødsler end forventet i 2023 samt en forventning om generelt faldende fertilitet, bliver de samlede demografiudgifter nedjusteret.

Nedjusteringen har baggrund i et lavere befolkningstal end forventet, hvilket må forventes at blive afspejlet i en reduktion i Herning Kommunes indtægter fra bloktilskud og udligning.

Tabel 3: Marginale ændringer jf. demografimodellen Budget 2025

Bevillingsmæssige konsekvenser demografi (1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
Dagtilbud	-8.242	-11.208	-13.279	-13.163
Skole og SFO	-97	152	-290	-2.369
Ældre	-1.538	-2.230	-2.846	5.612
Bevillingsmæssig ændring ØS	-9.877	-13.286	-16.415	-9.920

Anlæg:

På anlægssiden arbejdes der ud fra den besluttede investeringsoversigt for budget 2024 korrigeret for efterfølgende byrådsbeslutninger. For 2028 arbejdes der ud fra en nettoramme på 150 mio. kr.

I henhold til budgetproceduren er Direktionen ansvarlige for at levere et forslag til investeringsoversigten, som præsenteres på anden budgetkonference i august 2024.

Arbejdet med investeringsoversigten vil - som tidligere år - foregå både på administrativt og politisk niveau. Fagudvalgene vil indgå i processen i maj måned, hvorefter administrationen arbejder videre med investeringsoversigten frem mod 2. budgetkonference.

Øvrigt:

Afbureaukratiserings-/regelforenklingstiltag

KL og regeringen er blevet enige om 56 afbureaukratiseringsforslag, som skal hjælpe kommunerne med at udmønte den besparelse på administrationen, der blev aftalt med økonomiaftalen for 2024. Efterfølgende er Finansminister Nikolaj Wammen kommet med yderligere 14 forslag.

Størstedelen af forslagene kræver, at lovgivningen på de berørte områder ændres, hvorfor der vil gå en rum tid, inden forslagene kan udmøntes i kommunerne. Det er endnu uvist, hvordan tidsrammen for dette er. Samtidig er der ikke sat tal på forslagernes samlede potentiale for besparelser, hvilket gør det vanskeligt på nuværende tidspunkt at udmønte forslagene for den kommende budgetperiode. Det fremgår, at forslagene rammer administrative opgaver meget bredt i organisationen. Størstedelen af forslagene vedrører således aktiviteter uden for Serviceområde 20 Administration.

Det bemærkes i øvrigt, at det er uafklaret, om regeringen agter at nedbringe kommunernes udgifter yderligere i 2025 i vejen frem mod de tre mia. kr., som administrationen i kommuner og region skal være reduceret med i

2030.

Budgetudfordringer:

Jævnfør budgetproceduren har fagudvalgene forud for budgetkonferencen behandlet eventuelle budgetudfordringer, som er blevet præsenteret på budgetkonferencen.

Nedenfor opridses de præsenterede udfordringer i resumé.

Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget

Kommunale bygninger: Stigende udgifter til tekniske installationer (ventilation og sprinkling) Midlerne bruges på akutte problemer – svært at lave vedligeholdelsesplaner.

Prisstigninger på materialer og håndværkerydelser udhuler budgetterne.

Trafikområdet: Kommunens asfalterede veje er udfordret af generelle prisstigninger. Særligt de store veje, som kommunen overtog fra amterne og staten for 17 år siden.

Generelt: Fortsat behov for prioritering af budgetmidler til den grønne omstilling.

Børne- og Familieudvalget

Skoleområdet: Stigende segregering af elever på specialområdet – herunder stigende udgifter til handicapkørsel. Andelen af elever, der segregeres, følger udviklingen ift. landsgennemsnittet. Tendens til stigende priser på handicapkørselsområdet jf. nyt udbud.

Børn og forebyggelse: Budgetbalance vurderet til 10 mio. kr. på nuværende tidspunkt. Usikkert om de besluttede besparelser udlignes/neutraliseres af en stigning i antal sager på baggrund af Barnets lov.

Usikkerhed om prisstigninger på det private område.

Social- og Sundhedsudvalget

Handicap- og psykiatriområdet:

Tendenser der udfordrer området (også landsdækkende tendenser):

- Stigning i særligt dyre borgersager
- Øget borgertilgang fra børneområdet
- Stigende og store behov for boliger til ældre med behov for støtte døgnet rundt
- Pres på psykiatriområdet for så vidt angår øget diagnosticering samt opgaveglidning fra regional til kommunal psykiatri.

Usikkerhed om, hvorvidt arbejdet med udviklingsplanen 2025-2029 er tilstrækkelig i forhold til at håndtere udfordringen med overholdelse af rammen

Beskæftigelsesudvalget

Hjemløserereformen: refusion på udgifterne til forsorgshjem bortfalder, når borgeren har haft ophold i 120 dage (nedsættes på et senere tidspunkt til bortfald efter 90 dage). Påvirker allerede refusionen, der kan tages hjem fra 2024.

Usikkerhed om DUT kompensationen er tilstrækkelig. Der arbejdes på at nedbringe antallet af borgere indskrevet på forsorgshjem.

Dobbeltdiagnosetilbud: I det kommunale fortsætter tilbud om rusmiddelbehandling – uvist hvilke påvirkning, der kommer grundet det nye regionale tilbud, samt hvordan sammenhængen mellem den faktiske aktivitet og DUT-reguleringen viser sig at være.

Indstilling

Underdirektøren for Direktionens Stab indstiller

- at de økonomiske driftsrammer jf. tabel 2 i sagsfremstillingen godkendes som fagudvalgenes afsæt for budget 2025-2028,
- at der foretages demografiregulering af budgetrammerne jævnfør tabel 3 i sagsfremstillingen på serviceområderne 10, Dagtilbud for Børn, 12, Folke- og Ungdomsskoler og 18, Sundhed og Ældre i 2025-2028,
- at der afsættes en nettoanlægsramme på 150 mio. kr. i 2028,

at de fagudvalgsbehandlede budgetudfordringer drøftes.

Beslutning

Tiltrådt som indstillet, idet:

- eventuelle korrektioner af budgetrammerne i forhold til de skitserede udfordringer afventer indgåelsen af Økonomaftalen mellem KL og Regeringen for 2025 og dermed budgetprocessen i efteråret.
- der afsættes en nettoanlægsramme på 200 mio. kr. i 2028.

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget forventer endvidere, at de respektive fagudvalg, i tråd med kommunens økonomiske styringsprincipper, fortsat afsøger alle muligheder for at styre udgifterne.

På det specialiserede socialområde er der særlig opmærksomhed, idet Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget anerkender, at rammeudfordringerne på de specialiserede områder (Serviceområde 13 og 16), er en del af en generel tendens på landsplan. Det er Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalgets tilgang, at initiativer på områderne skal tænkes i nær sammenhæng med de forventede lovændringer i forlængelse af Tranæs-udvalget og Økonomaftalen for 2025.

I det omfang, at Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalgets skitserede udfordringer, jf. sagsfremstillingen, angår investeringsoversigten, anmodes udvalget om at se dette i sammenhæng med udvalgets behandling af investeringsoversigten i maj og ønsket om et mere langsigtet investeringsoverblik.